

Cand.scient.soc. Nanna Gersov

Tårnbystræde 3

2770 Kastrup

tilna@findmail.dk

23.4.2008

Til Folketingets Socialudvalg

Nu hvor børnechecken er oppe og vende, vil jeg gerne anføre følgende:

Børnechecken

SKAL ANSKUES SOM ET FRADRAG

Børnechecken er i princippet et fradrag for børn, fordi børnefamilier har udgifter til barnets forsørgelse, som andre ikke har. Størrelsen af et fradrag relaterer sig til genstanden for fradraget, her barnet og ikke til indtægten hos modtageren. Samme princip gælder for lønmodtagerfradrag, transportfradrag. Du kan ikke trække mere fra i transport, fordi din indkomst er lav.

Når børnechecken udbetales kontant og ikke trækkes fra indkomstkatten, er det fordi man fandt, at det var det bedste måde at gøre det på i praksis.

INDTÆGTSREGULERING GIVER MARGINAL BESPARELSE

Hvis børnechecken skal bortfalde for "de rigeste", vil det kun give marginale besparelser. Kun hvis man sætter indtægtsgrænsen for opnåelse af børnecheck temmelig lavt, kan samfundet opnå besparelser. Til gengæld vil det ramme mange børnefamilier og kræve øget administration med hertil knyttet personaleforbrug.

RETFÆRDIG INDTÆGTSGRÆNSE ER SVÆR AT FINDE

Hvornår tjener man så meget, at familien kan undvære børnechecken? Som bekendt er der stor forskel på leveomkostningerne alt efter hvor man bor i landet og om man lige har købt sin bolig eller bor i et hus, hvor der ikke skyldes noget. Nogle har stor gæld, andre mange udgifter. Nogle er gode til at få noget ud af deres penge. Andre har ti tommelfingre og ingen økonomisk sans. Nogle bor i lejebolig og er berettigede til hjælp fra kommunen. Andre ejer for meget, og kan ikke forvente at få hjælp. Nogle bor sammen. Andre bor hver for sig. Nogle har børn på gule plader eller børn, de betaler til. Hvilke og hvis børn skal der tages højde for? Ud fra hvis indtægt skal børnechecken beregnes, hvis den skal indtægtsreguleres?

HUSMODERENS ENESTE INDKOMST

I familier, hvor kvinden er hjemmegående, er børnepengene somme tider det eneste beløb, der kommer ind på hendes konto. Fjernes dette beløb, vil det virke som en umyndiggørelse af den hjemmegående mor. Hjemmegående husmødre er i forvejen meget usynliggjorde og oversete i vores samfund. Det er en gruppe, som absolut ikke får nogen overførselsindkomster fra det offentlige, men udelukkende forsørges af ægtefællen. Denne gruppe ligger ikke samfundet til byrde. Lad mig nævne, at der er ca. 1 million i den arbejdsdygtige alder, som modtager overførselsindkomst. Så er det mærkeligt, hvis husmødrene som den eneste gruppe voksne i samfundet slet ikke må få så meget som en krone til børnene blot fordi ægtefællens indkomst overstiger et vist beløb.

POLITISK ØREGAS?

Både på højre- og venstrefløj tales der til tider om at fjerne offentlige tilskud til "de rige" og koncentrere indsatsen om de værdigt trængende. Men definitionen af denne gruppe er svær at fastsætte og ender næppe alligevel med at være retfærdig. Derved opnås snarere et samfund, som forskelsbehandler og hvor borgerne ikke er lige for loven.

Heroverfor står et samfund med nogle faste centrale velfærdsgoder, som vi har lige adgang til, fx gratis lægehjælp, skolegang, biblioteker, rekreative områder, strande, samt faste beløb til børn, handicappede, pensionister m.fl.

KONSEKVENSER AF AT GØRE BØRNECHECK INDKOMSTAFHÆNGIG

Dette vil nok have samme effekt, som topskatten siges at have i dag, nemlig at fjerne tilskyndelsen til, at familiernes indkomst overstiger et vist beløb. Hvis prisen for at arbejde nogle timer ekstra er, at man mister retten til børnechecken, vil man måske betænke sig på at tjene det ekstra.

At tilskynde børnefamilier til at arbejde mindre kan nok være en fordel set fra børnenes og familiens vinkel. Men er det statens opgave at tilskynde familierne til en bestemt adfærd? Og er det hensigtsmæssigt at gøre det mindre attraktivt at påtage sig mere arbejde i en situation, hvor der er mangel på arbejdskraft?

Nogle kvinder vil opleve en mindsket økonomisk selvstændighed, hvis børnechecken forsvinder. Det gælder især hvor de har få, små eller ingen indkomster og hvor der ikke praktiseres fælles økonomi i parforholdet. Kvindens tab af økonomisk råderum vil også risikere at mindske barnets økonomiske råderum. Barnets chance for at få de ting, det behøver, bliver mindre, hvis kun faderen har myndighed til at beslutte, hvad der er nødvendigt end hvis moderen også har del i denne myndighed.

Nogle børn vil få dårligere forhold, når der ikke længere kommer penge hvert kvartal beregnet på deres fornødenheder. De fratages rollen som selvstændigt økonomisk subjekt i forhold til det offentlige.

I stedet burde alle børn ses som lige vigtige og værdifulde for vort samfund. At søge besparelser i ydelserne til børn og fedte med pengene her, er det usleste man kan gøre.

Hvis princippet om indtægtsregulering af børnechecken indføres, bliver den et besparelsesobjekt i de årlige finanslovsforhandlinger. Familierne vil herefter ikke kunne indregne børnechecken som en fast ydelse, som de kan stole på vil være der i hele barnets opvækst.

At få børn bliver derved et mere risikabelt økonomisk projekt, end det er i forvejen. En del mennesker afstår fra at få børn af økonomiske grunde selv om de ville være gode forældre. Og en del mennesker tør ikke få en lillebror eller lillesøster, fordi økonomien er for usikker. Vil Danmark have flere børn, som tidligere familieminister Carina Christensen foreslog eller vil Danmark give børn gode trygge vilkår, skal børnechecken ikke gøres afhængig af forældrenes indtægt. Vi bør kunne stole på, at vi har børnechecken såvel som efterlønnen, folkepensionen og et gratis sundhedsvæsen. Vi er et af de rigeste lande i verden, som har råd til gode vilkår for børn, syge og gamle.

Med venlig hilsen

Nanna Gersov